

Η αυτοδιοίκηση λέει **ΟΧΙ** στην ασύστολη

Μπορεί το καλοκαίρι να μας αφήνει σιγά - σιγά, το πρόβλημα όμως της ρύπανσης της θάλασσας παραμένει και μας έχει κλείσει ραντεβού για του χρόνου, εφ' όσον δεν παρθούν ως τότε τα απαιτούμενα μέτρα. Οι μολυσμένες θάλασσες, ενταγμένες στο γενικότερο πρόβλημα της ρύπανσης των νερών, ήταν το θέμα της πανελλαδικής σύσκεψης που έγινε πρόσφατα στην Πάτρα. Η πρωτοβουλία γι άλλη μια φορά ανήκει στην τοπική αυτοδιοίκηση. Ανάμεσα στις πόλεις που έδωσαν το «παρών» σ' αυτό το κάλεσμα ήταν η Ελευσίνα και η Λάρισα. Μετάφεραν την αγωνία και τον αγώνα του λαού, τις προτάσεις που διατυπώνονται για να σταματήσει επιτέλους η ασύστολη εκμετάλλευση των υδάτινων πόρων. Η φωνή της αυτοδιοίκησης, γνήσια έκφραση της λαϊκής θέλησης πρέπει να γίνει σεβαστή. Είναι ανάγκη να παρθούν μέτρα, πριν να είναι πολύ αργά.

Χ.Τ.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Αν ο Πηνειός είχε φωνή...

Ο Πηνειός, η υδατινή φλέβα της Θεσσαλίας, εκπέμπει το δικό του SOS. Στις όχθες του ή σε κλάδους του, έχουν κτιστεί οι σημαντικότερες πόλεις της περιοχής. Εκτός από τη Λάρισα, στην αρχή του ποταμού βρίσκεται η Καλαμπάκα, τα Τρίκαλα περιβάλλουν το Ληθαίο, η Καρδίτσα βρίσκεται δίπλα στον Καλάντζη, ο Κέδρος και οι Σοφάδες στο Σοφάδικο, τα Φάρσαλα στον Φαρσαλιώτη, ο Παλαμάς στον Ενιπέα και η Ελασσόνα στον Τιταρήσιο. Αποτέλεσμα: Πόλεις και χωριά με πληθυσμό σήμερα 350.000 κάτοικους διοχετεύουν ή σκοπεύουν να διοχετεύσουν τα απόβλητά τους στον Πηνειό. Βέβαια, τη μερίδα του λέοντος έχουν οι βιομηχανίες που δηλητηριάζουν ανεξέλεγκτα το ποτάμι.

Τα σημάδια της ρύπανσης εμφανίζονται ιδιαίτερα ανησυχητικά. Ιδιαίτερα τους μήνες Αύγουστο, Σεπτέμβριο και Οκτώβριο, μετά από την πόλη της Λάρισας, παρατηρείται αναερόβια κατάσταση, έλλειψη οξυγόνου, υπερβολική θολότητα και δυσωμία, εξαφάνιση κάθε μορφής ζωής. Σοβαρές υπερβάσεις παρατηρήθηκαν σε κολοβακτηρίδια καθώς και σε συγκεντρώσεις Σεληνίου και Αρσενικού. Γενικά το μικροβιακό φορτίο εμφανίζει συχνά εξάρσεις, που οφείλονται είτε σε σταθερές πηγές μόλυνσης είτε σε έκτακτα περιοδικά αίτια.

Κοντά σ' όλα αυτά πρέπει να προσεθεθούν τα φαινόμενα λειψυδρίας, που τα τελευταία χρόνια εμφανίζονται όλο και πιο συχνά.

Μπροστά σ' αυτά τα φαινόμενα, η δημοτική αρχή της Λάρισας δεν θα μπορούσε να δείξει ολιγωρία. Εντόπισε το πρόβλημα εγκαίρως και το 1982 παρουσίασε τις απόψεις και τις προτάσεις της σε ειδική ημερίδα που οργάνωσε για τον Πηνειό.

Στα πλαίσια της Δημοτικής Επιχείρησης Υδρευσης - Αποχέτευσης Λάρισας (ΔΕΥΑΛ) άρχισε μια πιο συστηματική μελέτη.

Ολοκληρωμένες προτάσεις

Με βάση τη δική του πείρα αλλά και την

πληροφόρηση από ανάλογες εμπειρίες σε πόλεις του εξωτερικού, ο Δήμος Λάρισας έχει διατυπώσει συγκεκριμένες προτάσεις για τη σωτηρία του Πηνειού και την καλύτερη αξιοποίησή του με γνώμονα πάντα το λαϊκό συμφέρον. Προτείνει να νομοθετηθούν άμεσα νέες χρήσεις για τον Πηνειό και συγκεκριμένα.

— Πάνω από την εκβολή του Ληθαίου προτείνεται γενική χρήση, υδροληψία πόσιμου νερού.

— Μετά τη ζώνη ανάμιξης των λυμάτων των Τρικάλων και μέχρι τη Λάρισα προτείνεται επάλληλες χρήσεις πόσιμου νερού και αβίωσης κυτ. δών. Με την εξασφάλιση μεγαλύτερων παροχών νερού μπορεί να υπάρξει και διαβίωση Σαλμονιδών.

— Από τη Λάρισα μέχρι την Αγία Παρασκευή το νερό μπορεί να αξιοποιηθεί για άρδευση και διαβίωση Σαλμονιδών.

Ανάλογος καθορισμός χρήσεων του νερού προτείνεται και για τους παραπόταμους.

Παρά το ότι το πρόβλημα χαρακτηρίζεται επείγον και οι μελέτες έχουν εγκριθεί από καιρό από το υπουργείο Δημοσίων Έργων, τα έργα δεν έχουν ξεκινήσει ακόμα. Ανοιχτό παραμένει το θέμα του φορέα, που θα αναλάβει συνολικά τη διαχείριση των νερών του Πηνειού και την προστασία του από τη ρύπανση. Από τη μεριά του ο Δήμος Λάρισας πιστεύει ότι η διαχείριση πρέπει να είναι ενιαία, όπως άλλωστε είναι ενιαίο το υδρολογικό αυτό σύστημα.

Στη σημερινή φάση και με ορισμένες προϋποθέσεις η ΔΕΥΑΛ θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση αυτού του φορέα, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις υγιεινής της Νομαρχίας Λάρισας και Τρικάλων και τους Δήμους Τρικάλων και Καρδίτσας.

Ο φορέας αυτός, αφού επανδρωθεί και χρηματοδοτηθεί από την πολιτεία, θα έχει σαν αρμοδιότητες: Τη μόνιμη παρακολούθηση της ποιότητας των νερών στον Πηνειό και τους παραποτάμους του. Την έκδοση και εφαρμογή προτύπων διάθεσης λυμάτων και αποβλήτων. Την έκδοση αδειών αποχέτευσης. Τον καθορισμό χρήσεων των νερών.

ΕΛΕΥΣΙΝΑ:

Όταν η Αυτοδιοίκηση θέλει...

Τη θλιβερή πρωτιά και στη θάλασσα ρύπανση κατέχει ο κόλπος της Ελευσίνας. Τούτη η γωνιά της γης αποδείχτηκε μαγνήτης για κάθε μορφής αசυδοσία. Με βάση στοιχεία της Νομαρχίας και τις μετρήσεις του σταθμού του δήμου προκύπτει ότι:

— Μέχρι το 1982 αποχέτευαν στη θάλασσα, άμεσα ή μέσω του ρέματος του Αη Γιώργη, 30 βιομηχανίες με συνολικό όγκο αποβλήτων 540.000 κυβικά την ημέρα.

— Σήμερα αποχέτουν μόνο 20 βιομηχανίες με συνολικό όγκο 140.000 κυβικά την ημέρα. Στις μονάδες αυτές δεν περιλαμβάνονται τα 5 διαλυτήρια πλοίων που προκαλούν σοβαρή ρύπανση αλλά δεν έχουν συγκεντρωμένα απόβλητα.

Σαν να μην έφταναν αυτά, στην Ελευσίνα έχει συγκεντρωθεί το 68% του συνόλου των παροπλισμένων πλοίων της χώρας. Από τα 9 λιμάνια βιομηχανιών και το κεντρικό λιμάνι το 1980 διακινήθηκαν 24 εκατομμύρια τόννοι εμπορεύματα, ποσότητα τριπλάσια της αντίστοιχης του Πειραιά. Τέλος, τα απόβλητα του κεντρικού αποχετευτικού αγωγού της Αθήνας εισέρχονται κατά 20% στον κόλπο της Ελευσίνας

και συμβάλλουν σημαντικά στην αύξηση των ρυπαντών αζώτου και φωσφόρου.

Η δημοτική αρχή της Ελευσίνας, ευαίσθητος δέκτης της λαϊκής ανησυχίας, δεν θα μπορούσε να μείνει με σταυρωμένα χέρια. Χρόνια ολόκληρα οι κινητοποιήσεις και οι πρωτοβουλίες ξεπέρασαν τα όρια της Ελευσίνας, ακόμη και της χώρας, συγκίνησαν ανθρώπους των γραμμάτων και της επιστήμης. Κάτω από αυτή ακριβώς την έντονη κοινωνική πίεση — και αφού ο έλεγχος και οι ποινές είναι ανύπαρκτα πράγματα μέχρι σήμερα — σημειώθηκαν κάποιες μεταβολές.

Πρωτοπόρα δράση

Προχωρώντας ένα ακόμη βήμα ο Δήμος της Ελευσίνας έχει στο ενεργητικό του μια ακόμη καινοτομία: Είναι ο πρώτος στην Ελλάδα που δημιούργησε δημοτικό σταθμό ελέγχου της θαλάσσιας ρύπανσης. Τα πρώτα δείγματα δουριάς αυτού του σταθμού αρκούν για να επιβεβαιώσουν την αναγκαιότητά του. Τα διυλιστήρια Ασπροπύργου που έχουν 5.000 κυβικά την ημέρα απόβλητα και 120.000 κυβικά νερά ψύ-

ξης κάνουν παράνομες αναμίξεις για να μειώσουν τις τιμές των ρυπαντών. Το ίδιο κάνει και η Πετρώλα που διοχετεύει στον κόλπο καθημερινά 13.200 κυβικά απόβλητα. Τα δυο διαλυτήρια χρησιμοποιούν κάθε μέρα 140.000 κυβικά θαλασσινό νερό, το οποίο χλωριώνουν για να σκοτώσουν τους μικροοργανισμούς και αφού το χρησιμοποιήσουν το διοχετεύουν στη θάλασσα! Η Βιοχαρτική έχει νόμιμη άδεια αποχέτευσης, παρ' όλο που υπερβαίνει τη νομαρχιακή απόφαση σε 6 ρυπαντές μέχρι και 1.080%! Νόμιμα και τα 6 βυρσοδεψεία που αποχέτουν στο ρέμα του Αη Γιώργη και υπερβαίνουν τις προδιαγραφές σε 10 ρυπαντές μέχρι 7.500%!!

Σε νεκρό τόπο έχει μεταβληθεί η Λίμνη Κουμουνδούρου, στην οποία εξαγγίζονταν οι αρχαίοι πριν από τα Ελευσίνια Μυστήρια. Σήμερα έχει μετατραπεί σε βούρκο από τα λάδια της διπλανής στρατιωτικής μονάδας και παρ' τις καταγγελίες του δήμου εδώ και 5 μήνες οι αρμόδιοι τηρούν σιγή ιχθύος...

Αυτή είναι η σημερινή ταυτότητα του κόλπου της Ελευσίνας. Παρ' όλα αυτά ο νομάρχης κάλεσε τον κόσμο να κάνει μπάνιο!